

Kupajte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglaši v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupajte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOL. XXVII.—LETNO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), NOVEMBER 27, 1944

STEVILKA (NUMBER) 273

Zavezniške armade vztrajno prodirajo naprej

DRŽ. TAJNIK HULL POLOŽIL RESIGNACIJO

Do koraka ga je
privleda bolezen;
mnogo ugibanja o
njegovem nasledniku

WASHINGTON, 26. novembra. — Iz visokega vladnega vira se je danes zvedelo, da je državni tajnik Cordell Hull postal predsedniku Rooseveltu svojo resignacijo, v kateri navaja slabo, zdravje kot vzrok za svoj korak.

Hull, ki je 73 let star, se zadnjih pet tednov nahaja v mornariški bolnišnici v Bethesda, Maryland. Dočim njegova bolezen ni nevarna, pa se zatrjuje, da je takega značaja, da bo potreboval dolgega počitka.

Kdo bo naslednik?

Pričakuje se, da bo predsednik Roosevelt resignacijo spre-

Cordell Hull

Jel in že v bližnji bodočnosti imenoval novega državnega tajnika, obenem pa obstoji tudi možnost, da predsednik utegne pustiti odprtva vrata za Hullov poznejši povratek.

V zvezi z ugibanjem, kdo da bo Hullov naslednik, se omenja zlasti tri imena, in sicer vojnomobilizacijski ravnatelj James F. Byrnes, podpredsednik Henry A. Wallace in državni podtajnik Edward R. Stettinius jr. Poleg teh se omenja tudi bivši državni podtajnik James Sumner Welles in pa sedanjega poslanika v Londonu, Johna Winanta.

Policist obstreljen

Tekom izpraševanja treh avtomobilistov, ki so bili ustavljeni radi prehitre vožnje, se je po nesreči sprožil revolver polica Howarda Parkerja in krogla je zadelo njegovega tovariša Roberta Gordyana v glevi.

Cigarette in bingo

Zupan Lausche je v soboto ukazal, da se preišče, kje dobijo operatorji bingo parlorjev cigarete, katerih se razdaja obiskovalec kot nagrada. Ako jih dobivajo protipostavno, se jim bo odvzelo licence.

IMENA VOJAKOV

Direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. prosi vse stare, ki imajo sinove ali hčere v ameriški armadi, in katerih imena še niso na spominski plošči Slovenskega doma na Holmes Ave., da sporocijo imena najkasneje do 10. decembra, da bo mogče vse urediti za Silvestrov večer.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčne znamke, da bo čimprej poraženo vse, kar one predstavljajo.

Organiziran je ameriški odbor za pomoč Jugoslaviji

NEW YORK. — Na inicijativo War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent in po osebnem zavzemaju gospod Z. Balokovića in gosp. Louisa Adamiča, je bil te dni organiziran v New Yorku American Committee for Yugoslav Relief Ship. Razen gori omenjenih osebnosti so v ta odbor vstopili še sledeči ugledni Amerikanci:

Mr. in Mrs. Samuel L. M. Barlow, Cass Canfield, Mr. in Mrs. John Alden Carpenter, John Dewey, Marshal Field, Talbot O. Fremar, William S. Gailmor, Dean Virginia C. Gildersleeve, Leo Krzycki, W. W. Lancaster, Walter S. Mack, Jr., Michael Nielson, Dorothy W. Parker, Spyros Skouras, Johannes Steel, Channing H. Tobias, Edward M. M. Warburg, James P. Warburg, Allen Wardwell, Mrs. Rose Bennett, Henry Lambert Beebe, Mrs. Sidney Borg, Van Wyck Brooks, Hugh Cabot, Emanuel Teller, Emanuel Chapman, Dr. H. Sloan Coffin, Jo. Davidson, Samuel Dickstein, Dr. Mildred Fairchild, Hon. T. N. Hopburn, Sydney Hillman, Herman Hoffman, Langston Hughes, Fannie Hust, Hon. Stanley Isaacs, Hon. John J. Lamula, Dr. Emil Lengyel, Gene Benoitley, Prof. Robert S. Lind, Dr. K. F. Mathews, Rev. Wm. Howard Melish, Mdme. Zinka Milanov, Rabbi Irving Miller, Robert Hastings Nichols, Mrs. Lionel C. Péreira Jr., Rabbi David di Sola Poll, Baron Edouard de Rotchid, Herman Shumlin, Rev. William B. Spafford, Frank Serri, Viljam Steffanson, Mrs. Witt Stettin, Frank Sullivan, Pierre Van Paesen in Harry F. Ward.

Delavnost se razširi med ameriško publiko

Ta novo ustanovljeni odbor si je postavil nalogo pomagati južno-slovanskim Amerikanecem zbrati čim več nujnega materiala, s katerim se bo naložila prava relifna ladja za Jugoslavijo. V to svrhu bodo svojo delavnost razširili med ameriško publiko in njihovimi organizacijami, medtem ko bo reliefna aktivnost med našim ljudstvom ostala kot do sedaj pod vodstvom War Relief Fund of Americans of South-Slavic Descent.

O aktivnosti novoustanovljene odbora bo njihov eksekutivni urad, ki je pod vodstvom Mr. A. Allen-a, izkušenega strokovnjaka za relief in se nahaja na 58 Park Ave., New York City, obveščal ameriški, a potom našega urada tudi jugoslovansko izseljensko javnost o vsem, kar se obnaša na njegovo delo.

Walter Winchell daroval \$5000

Ameriški odbor se bo vzdrževal iz svojih sredstev in prejemkov, popolnoma neodvisno od Združenega odbora in našega War Relief Funda. Imamo upre, da bodo oni vodili tudi našo prvo kampanjo za denarne prispevke Amerikancev, ki bo sprožena v januarju in februarju 1945. Za sedaj bo njihovo delo koncentrirano na zbiranje najbolj nujnega reliefnega materiala in to prav posebno od velikih trgovskih korporacij, in

KLUB "LJUBLJANA"

Zutri večer ob 8. uri se vrši sejta kluba "Ljubljana" v naših prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

MEZDNA FORMULA V JEKLARNAH OSTANE

WASHINGTON, 26. novembra. — Vojni delavski odbor je danes naznanil, da se bo odo-

Ameriški bombniki vprizorili nov napad na Tokio

WASHINGTON, 27. novembra. — Ameriški superbombniki B-29 so vprizorili nov napad na Tokio pri belem dnevu, v katerem so bile zopet bombardirane japonske industrijske naprave. Zračni napad je bil vprizoren tudi na Siam.

Kakor v svojem prvem velikem napadu na japonsko prestolico, ki je bil napravljen pretekli petek, tako so se Amerikanci za napad dvignili v zrak z otoka Saipana in Marijanskih otokov.

Napadalno operacijo je vodil brig. gen. Haywood S. Hansell iz San Antonio, Texas. Uradno poročilo pravi, da bodo podrobnosti objavljene, čim bodo na razpolago.

Moštvo izgubljenega bombnika najdeno

SAIPAN, 25. novembra. — Danes popoldne je bilo z nekega plavila severno od Saipana rešeno celotno moštvo enega izmed dveh super-bombnikov, ki sta bila izgubljena pretekli petek tekom napada na Tokio.

Neki ameriški rušilec je pobral 12 letalcev ob 3. uri popoldne potem ko so skoro 24 ur plavali po morju.

16 japonskih ladij potopljenih pri Luzonu

PEARL HARBOR, 26. novembra. — Ameriška matična letala so pretekli petek v svojem petem napadu na Luzon, kakor se imenuje največji Filipinski otok, potopila 16 japonskih ladij, med katerimi je bila ena težka križarka.

S tem je število japonskih ladij, ki so bile potopljene ali poškodovane izza 20. septembra, narastlo na več ko 250, v kateri številki pa ni vključenih 59 vojnih ladij, ki so bile potognjene ali poškodovane tekm drugi bitke v Filipinskem morju.

Kratke vesti

RUSI PRIJAZNA VLADA V IRANU

LONDON, 27. novembra. — Moskovski radio je danes nazzanil, da je bil v Iranu formiran nov kabinet, kateremu stoji na čelu premier Biat Sakun-Es-Yautane. Novi kabinet sledi vladni premierja Mohameda Saeida, ki je padel, potem ko je zavrnila rusko prošnjo za oljne koncesije v severnem Iranu.

GÉN. CLARK PREVZEL KOMANDO V ITALIJU

LONDON, 27. novembra. — Lieut. gen. Mark W. Clark, polveljnik ameriške pete armade, je bil danes imenovan za polveljnika vseh zavezniških armad v Italiji. Gen. Sir Harold R. L. G. Alexander, ki je do sedaj zavzemal to mesto, je bil povisan za feldmaršala in imenovan za vrh zavezniškega polveljnika v Sredozemlju.

LOKALNI ODBOR ST. 2 JPO

V torek, ob 8. uri zvečer se bo v starem poslopju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave., vršila seja lokalnega odbora št. 2 JPO, SS. Zastopniki društev in zainteresirani posamezniki so vabljeni, da se seje udeleže.

MEZDNA FORMULA V JEKLARNAH OSTANE

WASHINGTON, 26. novembra. — Vojni delavski odbor je danes naznanil, da se bo odo-

Bonomijeva vlada v Italiji je odstopila

RIM, 26. novembra. — Vlada premjerja, 71-letnega Ivana Bonomija, ki je bila na krmilu manj kot šest mesecov, je danes odstopila po dveh tednih krize, tekmo katere se člani kabine, predstavljajoči šest strank, niso mogli zediniti glede programa za do vojne uničenja in lačno Italijo.

Prestolonaslednik Umberto, ki vlada v imenu svojega očeta, je pridržal odločitev glede vladine resignacije, vsled česar Bonomijev kabinet še nadalje vrši svoje posle.

Kriza v vladu je nastala predvsem radi nesoglasja med predstavniki liberalcev in krščanskih demokratov na eni strani, in socialisti in komunisti na drugi.

Bonomijeva vlada je ponovno protestirala proti zavezniškim pogojem premirja, češ, da so "prestrog", toda neki zavezniški predstavniki je danes izjavil, da je vsaka možnost, da bi se pristalo na pogajanja za omiljenje teh pogojev, izključena, da jih bo moral izpolnjevati vsaka nova vlada, ki utegne priti na krmilo.

Tretja ameriška armada je prodrla skozi Maginotovo linijo, katero so Nemci spremenili za obrambo Nemčije in na poti zavzeli 10 trdnjavske posilje vzhodno od padlega mesta Metz.

Na alzaški planoti

Ameriška sedma armada je napredovala 10 milj daleč skozi gorski prelaz Saales, v gorovju Vosges in je dospela na alzaško planoto.

Albanija in njeno razmerje z Jugoslavijo

LONDON, 27. novembra. — Ruski hribolazi so včeraj zlomili glavno nemško obrambočrto, raztezočo se 80 milj daleč preko vzhodne Slovakinije, ki so važna cestna stekališča Michalovce in Humenne in napredovali 12 milj daleč skozi polplavljene doline.

Moskva je istočasno naznamnila, da so sovjetski tanki na Madžarskem prodri skozi razdejano mesto Hatvan, 25 milj severovzhodno od Budimpešte, in da se operacije za obkolitev madžarske prestolice nadaljujejo v stopnjevanem tempu.

Berlinske vesti pravijo, da so Rusi priborili v mesto Szegszentmiklos na otoku Csepel, ki leži v reki Donavi, pet milij južno od Budimpešte, in da so tudi poskusili vdreti v zapadno Ogrsko in zavzeti glavno mesto z napadom od zadaj.

Csepel je 30 milj dolg in njegov severni konec sega skoraj v Budimpešto. Ruska uradna poročila operacije Rdeče vojske na otoku ne omenjajo.

Berlin je včeraj tudi priznal, da so sovjetske edinice vdrlle v notranjost Egera in Miscolca, skozi katera kraja teko proge, ki vežejo Budimpešto z vzhodno Slovakinijo.

brilo povisjanje mezd za delavce v jekleni industriji za kakih 5 centov na uro, toda je zavrnili zahtevo CIO unije za višjo temeljno plačo in spremembne mezdne formule. Vprašanje glede sprememb mezdne formule v industriji jekla je bilo prepričeno predsedniku Rooseveltu, da poda končno odločitev o tem vprašanju že padla odločitev, nakar je angleška vlada odgovorila, da bodo vsa terito-

U. S. ČETE ZAVZELE WEISWEILER UTRDBE V MAGINOTOVI LINIJI

Nemci povsod na umiku, toda nobenega znamenja ni, da je polom nacijske sile blizu

PARIZ, 26. novembra. — Zavezniške sile so danes vztrajno potiskale Nemce nazaj na vseh sektorjih zapadne fronte, medtem ko so tri ameriške armade tekom dneva izvojevale tri značilne zmage, toda navzlic temu ni nobenega znamenja, da je polom nemške oborožene sile blizu.

Prva ameriška armada je po treh dneh ljute borbe zavzela mesto Weisweiler in vrgla Nemce z vzhodnega roba gozda Hurtgen.

Borba od hiše do hiše

Weisweiler leži 13 milj globoko v Nemčiji in 26 milj zapadno od Koelna ob reki Reni.

Ameriška deveta armada je vdrla v Koslar, dve milji zapadno od velikega nemškega križišča v Julichu in se nahaja sedaj v neposredni bližini reke Roer.

Francosi očistili trdnjave

Prva francoska armada je očistila trdnjave vzhodno od padlega Belforta vseh sovražnih sil.

Nemške obrambe v bližini planote, ki se razširja zapadno od Koelna, se pod vtrajnimi udarci zavezniških armad podajo, ampak nobenega znamenja še ni, da stoji nemška vojska pred polom.

VESTI IZ ZIVLJENJA AMERIŠKIH SLOVENCEV

Barberton. — Dne 17. novembra je tukaj umrla Agnes Peček, stara 58 let. Zavuča 2 sinova (enega pri mornarici), šest hčera in brata.

Duluth, Min. — V bolnišnici St. Mary's je prestal težko operacijo Mirko Lopaz iz Gilberta. V isti bolnišnici je po štirih mesecih umrl Math Balas z Elyja, kjer si je v rudniku nakočpal bolezni. Zavuča brate, sestre in več drugih sorodnikov.

VAŽNA SEJA

Clanice veseličnega odbora krožka št. 2 Progresivnih Slovenskih so prošene, da pridejo noč, ob 7:30 uri v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., kjer se vrši seja glede priprav za veselico, ki se bo vršila dne 9. decembra.

Zahteve narodne osvobodilne fronte v Albaniji

Ta provizorična narodno-osvobodilna vlada ima program, ki zahteva demokratične pravice za ljudstvo in nacionalizacijo tujih koncesij za petroloj, za železne, kromove in bakrene rudokope, in za monopolje na uvoz bencina, tobaka in ribolovne prav

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

TRPLJENJE LJUDSTVA V JUGOSLAVIJI

Združeni odbor južno-slovenskih Amerikancev je prejel od ministra g. Save Kosanovića sledečo brzovajko o stanju v Jugoslaviji:

"Od Jugoslovanskega Rdečega križa sem dobil pismo sledeče vsebine, namenjeno vaši organizaciji:

"V imenu ljudstva Jugoslavije in Jugoslovanskega Rdečega križa apeliramo na Vas za pomoč, ki nam je nujno potrebna.

V težki borbi je naš narod pretrpel milijon žrtev. Še vedno se vodijo krvave bitke. Narod daje vse več in več žrtev za končno zmago nad fašizmom. Odločno in trdnostjo naš narod ob svojih zaveznihih, ali naši ranjeni junaki še vedno ležijo v primitivnih partizanskih bolnicah, nezadostno oblečeni in lačni, brez zdravilnih zalog in brez zadostnega števila zdravnikov. Pomoč, dana naši Narodno osvobodilni vojski, je dragocena, ali ne zadostuje našim velikim potrebam.

Sovražnik, ki predira z močnimi silami iz Albanije in Grčije proti severu, se mora boriti z našimi enotami ob vsakem koraku. V svojem besu ruši še zadnje hiše in polja, ki so še ostala nerazdejana po številnih fašističnih napadih. Ta bes razdraženih fašističnih vojakov, borečih se brez moralne odgovornosti, je bes ranjene zveri, ki se odraža v masnem ubijanju žena in otrok in izizza še večjo odpornost in borbenost našega junaškega naroda.

Naše vasi in mesta so razdejana, polja naše lepe domovine uničena, živina pokljana. Naš narod, ki je vedno brez strahu gledal smrti v oči, se ni nikdar obotavljal dati svojih posestev in življenj za končno zmago nad fašizmom. To ljudstvo je sedaj izčrpano in bolno in v veliki potrebi najbolj nujnih življenjskih potrebščin. Na deset tisoč otrok, golih in lačnih v razvalinah njihovih bivših domov, brez staršev pričakuje prihajajočo zimo. Brigati se za te otroke je naša najvažnejša dolžnost. Oni so jamstvo bodočnosti naše domovine. Naša prva dolžnost je, da jim pripravimo sigurna zavetja in bolnice, da jih preskrbimo z obleko in obuvalom ter vitamininsko hrano.

Vaše pismo dr. Smoldlaki, ministru zunanjih del jugoslovanske vlade, pokazuje vaš globoki interes za usodo vaših bratov v Jugoslaviji in vašo željo, da bi jim pomagali. Prišel je skrajni čas, da se ta pomoč da, ker vsako nadaljnje odlašanje bi povzročilo propad. Mi moramo izkoristiti vsako priliko, da preskrbimo naš narod z vsem, kar rabi čim prej mogoče, da rešimo življenja.

Apeliramo na vas, da ukrenete vse, kar morete, v svrhu zainteresiranja Amerikanskega rdečega križa v težko usodo narodov Jugoslavije. Prosimo Vas, da najdete najboljši način za prenos v našo deželo zalog in denarja, zbranega za jugoslovanski narod v Ameriki. Eventualno bi se moglo posiljati na urad Jugoslovanskega rdečega križa v Bar, Italija.

Naš narod se popolnoma zanaša na vašo pomoč, in čuti najtesnejšo zvezo z vami, ustvarjeno z veliko ljubomirijo za našo domovino Jugoslavijo.

Jara Ribnikar, tajnik

Dr. Vojislav Kečmanović, predsednik

Podpredsedniki:

ProtoPresviter J. Karamatičević

Dr. Srečko Šilović

Dr. Drago Marušić

UREDNIKOVA POŠTA

Važna seja podr. št. 1
SANSa, Detroit, Mich.

Detroit, Mich. — Važna seja podružnice št. 1 SANS. — V nedeljo 3. decembra ob 2. popoldne bo se naš predstavovanje v nedeljo 10. decembra ob 2. popoldne v Slovenskem domu, 17153 John R., blizu 6. M. Rd. Slovenski delavški dom, 437 S. Livernois, Cerkvena dvorana, Genes Twelfth, H. P.

ker ima Slov. del. dom prostore oddane. Važno je, da je navzoč vsak, kdor le more. Vsi zastopniki društva ste prošeni, da si gurno pride na sejo. Treba je pripraviti in urediti za našo predstavovanje v nedeljo 10. decembra, ki naj bo izraz našega

skupnega harmoničnega dela v prid bedni stari domovini:

Druga pošiljka Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, Detroit, 4 tone obleke in drugih potrebščin je bila odposljana v New York. Slovenci smo se boljše izkazali kot prvič. Posebno sta se potrudila Mary in Cyril Rant v zbiranju in dostavljaju obleke. V splošnem je bila obleka v prav dobrem stanju, tako da lahko zdriži, dokler si naše ljudstvo samo ne opomore; nekaj je pa bilo dovršljene v zbirališča, snedene od molcev in v takem stanju, da je moral zavreči. Kar se čelevjev tiče, pa imejte v vidu, da se rabijo za težko hojo in morajo biti temu primerni.

Mnogo rodbin še ni prispevalo ničesar, ne v obleki, ne v denarju. Kdor še ni plačal svojega narodnega davka, ne sme pozabiti, da je narod v domovini upravičen, da mu pomagamo mi ameriški Slovenci, ki lahko pogrešamo malenkost, ki jo poklonimo bratom in sestram preko oceana. Usoda nam je bila mila. Vojne vibre in njegrozote niso nas objele—vsega še imamo dovolj.

Bratje in sestre, dajmo in zopet dajmo, naplačala nas bo prijetno zavest da smo pomagali ob času in rešili mnogo življenj.

Sest vojno posojilo je v teku. Posodimo tudi Stricu Samu kar največ moremo, dačim preje premagamo hunko sodrga in se nam vrnejo naši hrabri borci pod domači krov.

Lia Menton.

Nujna pomoč

Detroit, Mich. — N U J N A P O M O Č ! — Jugoslovensko ladjajo je treba napolnit. Nabranje obleko in druge potrebščine moramo takoj odposlati. Jugoslovenski center rabi mnogo prostovoljev, zato prosimo Slovence v Detroitu in okolici, da se pridružijo človekoljubnemu delu. Odbor za zbiranje obleke se je reorganiziral, da bo delo uspešnejše. Slovene smo bile zaposlene vsak petek od 10. do 12. popoldne do 4. popoldne. Dosedaj nas dela 9 in sicer: Ursula Grum, Mary Jurca, Frances Kapel, Mary Koss, Mary Lapajna, Lia Menton, Mary Naprudnik, Mary Rant, Agnes Sonec, Sestre Srbinje, Hrvatici in Bolgaro-Macedofne delajo od 10. do 12. popoldne do 4. popoldne. Tudi me ne smemo biti izjema. Potrebno je, da je tudi v petek center odprt do 9. zvečer. Prosimo, da se priglasi še najmanj 7 prostovoljk, da lahko uredimo delo na 3 skupine: prva od 10. do 12. popoldne, druga od 2. do 6. popoldne, tretja od 6. do 9. zvečer. Javite na telefon Ma-dison 2846, ali pismeno na Lia Menton, 1205 Pallister, Detroit 2, Mich.

Obleke je bilo od Slovencev darovano v oktobru približno 3500 funтов, več kot polovico te obleke sta zvozila v center Ciril in Mary Rant. — Kdor more naj stehta darovano obleko doma, napiše težo, ime in naslov na zavoj, da bo vse pravilno vpisano. V centru potrebujemo tehniko (vago). Mogoče, da jo kdor lahko podari ali posodi? Tako bomo lahko natančno vpišali težo obleke v kredit onemu, kdor jo je podaril.

Slovenska zbirališča: Slovenski narodni dom, 17153 John R., blizu 6. M. Rd. Slovenski delavški dom, 437 S. Livernois, Cerkvena dvorana, Genes Twelfth, H. P.

V nedeljo 10. decembra vprizori podružnica št. 1 SANSa igro "Z vero v vstajenje" v Slovenskem delavškem domu, 437 S. Livernoise. Početek točne ob 3. popoldne. Častni gost priredbe bo brat Mirko G. Kuhel, glavni tajnik SANSa in blagajnik WRFASSD iz Chicaga. Vstopnice so že v prodaji. Dolžnost vsakega je, da prisostvuje tej pomembni igri, ki prikazuje grozodejstva gestapovskih okupatorjev Slovenij, pobiranje in mučenje naših ljudi, kateri neče biti Hitlerjevi sužnji. Kupe vstopnico, ko se jo Vam ponudi. Ves prebutek je namejam za takojšnjo pomoč bednim za prej mogoče. Naše junaško ljudstvo potrebuje vsega, ker je bilo popolnoma izropano. Prvi ladji bodo sledile druge. Primorski fantje jih bodo vozili brezplačno, mi pa skrbimo, da bodo polne daril, ki bodo razveseliла srca bratov in sester preko morja in olajšali njih bedo.

Lia Menton.

SANSova podružnica št. 39 se zahvaljuje

Krasen uspeh koncertne prizreditve z dne 12. novembra je deležen posebne zahvale darcvalcem kot tudi sodelovalcem. Takojšnja pomoč je nujna; od njej navzoči je bil dokaz, da se tega občinstvo dobro zaveda. Iz tega razloga vam sedaj poročamo imena in vsoto, katero se je hitro odposlalo na glavni urad SANSa.

Darovali so:

Po \$5.00: Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J.

Po \$300: Peter Lustrik.

Po \$100.00: Dramsko društvo "Ivan Cankar"; Podporno društvo "Lunder Adamič" št. 28 S. N. P. J.; Joseph Jauch; Leo Kushlan; Mr. in Mrs. John Pollock; Mr. in Mrs. Joseph Stefančič in družina; Joseph in Agnes Zalokar.

\$5.00 — "Cankarjeva Ustanova"; Vincenc Salminch; Joseph Šeme; Joe in Jennie Skuk.

\$35.00 — Joseph Lekan.

\$30 — Slovenski narodni dom na St. Clair Ave.

\$25 — Društvo: "Ribnica" št. 12 S. D. Z.; "Slovenske Sokolice" št. 28 S. N. P. J.; "Slobodomisne Slovenke" št. 2 S. D. Z. Posamezniki: Frank in Zaletel.

\$6 — Joe Pograjc.

\$5.00 — Jack F. Ambrose, Mary in Joe Batiš, Jennie Belaj; Frank Beniger, Andrew Božič (zidar), Frank Božič, J. in Anna Čebulj, John Centa, F. Cesnik, Mr. in Mrs. Joe Champa, Joe Dolgan, Joseph A. Drašler, Louis Dular, Anton Ejpich, Anna Erste, John Filipič, J. Francičkin, Anton Garbas; Anton Gorišek (Green Rd.), Mr. in Mrs. Gus. Grobeljšek; Dominic Hribar, John Hrvatin, Frank Jančar, Frank Kerner, Frank Klemenčič (E. 141), Emil in Agnes Kobal, Tony Kukovec, Jennie Kunstelj, John Lenard, Matt Lucich, Mrs. Lunder, John Mahne, Mr. in Mrs. Frank Majcen, Frank in Agnes Makarovič, John Markič, John Marn, Matt Martinčič, Mr. in Mrs. Frank Marzikar, Ludvik Medvešek, John in Jennie Medvešek, Joseph in Mary Medvešek, Matevž Meseč, Frank Mikša, Neimenovan, Mary Nemanič, Mrs. Mary Nosan, Blaž Novak, Mr. in Mrs. Joseph Orehovec, Louis Pečenko, Anton Perušek (Maple Hts.), John Peterka, John Petrič, Andy Poklar, Mike Poklar, Frank Popotnik, John Prijatelj (Conneaut, O.), Frank Razinger, Mr. J. Selan, Valentine Sever, Joseph Sirc (Midway, Pa.), E. Slavrh, Marie Stavrinia, Mr. in Mrs. Švelc; Matija Svet, Andrej Tekauč, Tinko Udovich, Frank Vrček, Mr. Mary Wapotich, Frank Wirant, Anthony Zakrajšek.

\$3.00 — Jack Brgoč, Anton Juretič, Rudy Orel, Frank Prevec (E. 185), Frank Prevec (E. 96), Anton Tomšič, Mary Yakšič.

\$2.00 — Louis Belle, Frank Božič, Frank Cesen, Mr. in Mrs. A. Debelak, Frank Delost, Fr. Frlan, E. Gorshe, Rose Hanko, Vincent Jamšek, A. Konestabo, Mrs. Angela Kos, Frank Leben, Mary Lustik, Mrs. Mary Mahnič; Mrs. M. Milavec, Mrs. Mary Modic; Neimenovan, L. Poljšak, Andy Puz, Louis Sadar, J. Sanjin; John Simčič, Victor Skok, Angel Srenšek, Rose Strumbely, R. A. Trošt.

\$1.50 — Malija Kobal.

\$1.00 — Mary Furlan, Anton Gustinčič, Mary Ivančič, M. Klemen, John Kokal, Geo. Nagode; Neimenovan, Mrs. G. Orel, Partizan, Victoria Poljšak, Frank Sirc, Joe Sircelj, Jos. Vičič, Leo Wolf, Frank Zupančič.

Spodaj podpisana družina se toplo zahvaljuje vsem, ki so nam prisločili na pomoč, ko nas je zadebla nesreča pri eksploziji plinarne, vsled katere smo izgubili vse imetje. Pomagali so sledeli:

Mr. in Mrs. Matt Urankar, Oblak Furniture, Mr. in Mrs. Mike Šile, Mr. in Mrs. Joe Melihich, Mr. in Mrs. Frank Trdan, Mr. in Mrs. Joe Nosan, Mr. in Mrs. John Petrich, Mr. in Mrs. Charlie Smoltz, Mr. in Mrs. Tony Levstek, Mr. in Mrs. Tony Tanko, Mr. in Mrs. Frank Drobnich, Mr. in Mrs. Louis Ivanec, Mr. in Mrs. John Rutar, Mr. in Mrs. John Ruparič, Mr. in Mrs. John Petrich, E. 6th St. Avenue, Mr. in Mrs. Tony Tiskur, Mr. in Mrs. John Kramar, Mr.

Joseph Zupančič, Mr. Krist Stokel je nabral sledje: Po \$5 Jakob Medved in Frank Bogolin. Po \$3, Inek Sankar. Po \$2 Matt Brezovar, Valentine Podriesack in Frank Turk. Po \$1, Joseph Klemenčič, Jakob Pirnat in Johan Tomc — skupno \$22.00.

Mr. Joseph Vesel in Mr. Rudolph Cermelj sta nabrala sledje: Po \$10 Rudolph Cermelj, Matt Cermej, Louis Valič, Joseph Vesel. Po \$3, Gust Čermelj, Josep Kaluza, Toni Koloini, Frank Stibl, Sr. in Anton Vatovec. Po \$2 Peter Lichen, Andrej Liker, Antonia Lozar in John Novinc. Po \$1, Mrs. F. Stibl in John Valich, skupno \$5. Na SANSov glavni urad smo torek odposlali \$2,946.75.

S tem je naš Cleveland do kazal, da ima globoko čutelje srce za svojce v domovini in da smo pripravljeni hitro prisločiti na pomoč. Tako je bilo za žrtev tukajšnje nesreče in takoj je bila za brate in sestre onkrat morja, katere muči sovražnik že četrto leto! Iskrena hvala vsem darovalcem in sodelovalcem!

Narodu v domovini bo olajšano tripljenje, vam pa, v tem času hvaležnosti naj pride sladka zavest za vašo radodarnost.

Kakor hitro bodo računi privedeni, se bo poročalo in poslalo čisti prebitki in podalo zahvalo vsem sodelovalcem.

Za SANSov odbor št. 39

Mary Križmančič, tajnica

Zahvala

Spodaj podpisana družina se toplo zahvaljuje vsem, ki so nam prisločili na pomoč, ko nas je zadebla nesreča pri eksploziji plinarne, vsled katere smo izgubili vse imetje. Pomagali so sledeli:

Mr. in Mrs. Matt Urankar, Oblak Furniture, Mr. in Mrs. Mike Šile, Mr. in Mrs. Joe Melihich, Mr. in Mrs. Frank Trdan, Mr. in Mrs. Joe Nosan, Mr. in Mrs. John Petrich, Mr. in Mrs. Charlie Smoltz, Mr. in Mrs. Tony Levstek, Mr. in Mrs. Tony Tanko, Mr. in Mrs. Frank Drobnich, Mr. in Mrs. Louis Ivanec, Mr. in Mrs. John Rutar, Mr. in Mrs. John Ruparič, Mr. in Mrs. John Petrich, E. 6th St. Avenue, Mr. in Mrs. Tony Tiskur, Mr. in Mrs. John Kramar, Mr. in Mrs. Tony Furlan, Anton Gustinčič, Mary Ivančič, M. Klemen, John Kokal, Geo. Nagode; Neimenovan, Mrs. G. Orel, Partizan, Victoria Poljšak, Frank Sirc, Joe Sircelj, Jos. Vičič, Leo Wolf, Frank Zupančič.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

dele svežega zraka, kakor je dejal.

In prisel je tja, ko mu je potekla doba, vkljub prošnjam obeta in matere, ki sta ga hotela imeti sedaj, ko so jima splavale made po vodi, pri sebi. On sam pa je upal v svojo bodočnost; nadejal se je zmage, zakaj videl je v svojem duhu, čeprav še nejasno, dogodek, ki jih bo prav gotovo povzročil in izkoristil.

Pri vojakih je imel srečo s svojo uniformo, nekaj površnih ljubezenskih zvez in celo spletki v višjem svetu; zapeljal je

hiše ulice de Rome na nasprotni strani, onkraj širokega železničnega jarka; blesteče se v svetlobi vzhajajočega solnca, so bile videti kakor poslikane z belo jasmino. Na desni, v dajavi, so se kazali argenteuksi grički, sannoške višine in ormontski mlini v sinjkasti, lahni megli, kakor da je prevešen preko obzorja plavajoč, prooren pajčolan.

Duroy je gledal nekaj minut daljno pokrajino in je mrmljal: "Prokleti bi bilo prijazno tam spodaj, tak dan, kakoršen je danes." Potem je pomislil, da mora delati, in sicer takoj, pa tudi, da mora poslati sina svoje hišnice v urad javit, da je bolan, za kar mu treba dati šest susjev.

Sedel je za mizo, pomočil petro v črnilnik, se prijel z roko za čelo in je iskal idej. Bilo je zmanj. Njč mu ni prišlo na um.

Vendar mu ni upadel pogum. Misil si je: "I, vajen nisem. To je posel, ki se ga morač naučiti, kakor vsakega drugega posla. Prve krati mi je treba pomagati. K Forestierju pojdem, ta mi postavi moj članek v desetih minutah na noge."

Pa se je oblekel.

Ko je bil na cesti, se mu je zdelo, da bo vendar še prezgodaj, da bi se oglastil pri prijatelju, ki pač gotovo dolgo spisi. Zato se je prav počasi izprehal pod drevjem vnanjega bulvarja.

Oni se je še vedno veselo smehljal. Potapljal je svojega starega tovariša po roki in mu spel do parka Monceau, ki je rekел:

THOUSANDS OF AMERICANS ARE STILL IN JAP PRISONS

What Will You Do About It?

REMEMBER CORREGIDOR? Remember the pictures of grinning Japanese soldiers guarding American prisoners? We're out to wipe the grins off their faces. We're out to liberate thousands of American soldiers and civilians still in Jap prisons. That day can come only with final victory.

We're out to finish the job the Japs started. The 6th War Loan Drive is part of

the great national effort to win quick victory in the Pacific. The cost of victory comes high. It costs billions of dollars a month to fight Japan! But we know you'll do your full share, as you have in all the other war loan drives. Your full share is at least one extra \$100 War Bond. Buy more if you possibly can. War Bonds are your best insurance of a safe, independent future.

ENAKOPRAVNOST

"Kar k moji ženi pojdi, ona ti uravna to stvar tako, kakor bi jo jaz. Sem jo navadil tega dela. Jaz sam danes dopoldan ne utegnem, sicer bi ti prav rad ustregel."

Duroy, nenadoma v zadregi, je okleval, se ni upal;

"Ampak, ob tej uri vendar ne morem k nji."

"Kako, da ne? Seveda! Vstala je že. Najdeš jo v moji pisalni sobi, ravnokar ureja nekaj notic zame."

Duroy se je branil, da ne gre.

"Ne . . . to je nemogoče."

Forestier ga je prijel za ramo, ga je zasuknil na petah in ga je porinil proti stopnicam: "Tak pojdi no, neroda, če ti pravim, da pojdi. Saj vendar ne boš go vsej sili hotel, da bi plezal tri nadstropja nazaj. samo, da bi te predstavil in ji razložil svojo zadevo."

'Dajte pravljeno.'

KUPITE VAŠA BOŽIČNA DARILA PRI
DAVID'S
ZAKAJ? KER SO NAŠE CENE NIŽJE!

Bulova ure od 24.75
Prstani z velikimi diamanti od 29.75

Moške vse-volnene obleke vrhnje suknje in zimske suknje od 24.50 naprej

David's
932-934 E. 152nd St.
(5 Points)

Poslužite se vašega kredita
\$1.25 tedensko odplačevanje

1887

1944

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnega in potrega srca naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest, da je zadel našo družino globok udarec, ko smo za vedno izgubili preljubljeno in nikdar pozabljeni soprogo, mater in sestro

Julije Adamič

ROJENO BOLDAN

ki je v starosti 57 let izdihnila svojo blago dušo dne 27. okt. 1944

Pokojnica je bila rojena v aprilu 1887 leta, v vasi Sela št. 2, fara Hinje, pri Žužemberku. Po opravljeni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo jo položili k prezgodnjemu večnemu počitku dne 31. oktobra 1944 na Calvary pokopališče.

Posebno se želimo prisrčno zahvaliti vsem, ki so nam bili v tolažbo in nam na en ali drugi način kaj dobrega storili v teh najbolj žalostnih dnevih. Iskrena hvala za prvo pomoč sledečim: Mrs. Jennie Lužar, Mrs. Mary Otoničar, Mrs. Ida Lapp, Mrs. Johanna Prijatelj in Mrs. Frances Modic.

Prisrčna hvala vsem, ki so v zadnji pozdrav pokojni okrasiли krsto s številnimi krasnimi venci.

Hvala lepa tudi vsem, ki so darovali za svete maše, kot tudi vsem, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslugo pri pogrebu. Najlepša hvala vsem, ki so prišli pokojnico pokropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru, vsem, ki so čuli in molili ob krsti, kot tudi vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba.

Najlepšo zahvalo izrekamo Msgr. B. J. Ponikvarju, Rev. Francis Baragi in Rev. Andrew Andreu za opravljene cerkvene obrede.

Iskrena hvala Msgr. B. J. Ponikvarju za spremljivo v cerkev in iz cerkve na pokopališče.

Hvala dr. Sv. Cecilijski št. 37 SDZ, podr. št. 25 SŽZ, društvo Carniola Hive št. 493 T. M., društvo Srca Marije staro in Oltarnemu društvu fare sv. Vida za molitve in udeležbo pri sv. maši in pri pogrebu.

Lepa hvala tudi članicam društva, ki so nosile krsto blage pokojnice k večnemu počitku.

Prisrčna hvala tudi pogrebnuemu zavodu Zakrajšek Funeral Home za vso prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb.

Preljubljena in nikdar pozabljeni soproga in mati ter sestra, žalostna so naša srca, ker Tebe ni več med nami. V bridi žalosti zdihujemo, ko v solzah zatopljeni zaman isčejo naše oči Tvoje blago obliče. Globoko potrti Ti želimo, da počivaš mirno v prezgodnjem grobu v hladni ameriški zemlji. Tvoj blagi spomin bomo ohranili v naših srceh do dneva, ko se tudi mi poslovimo od tega sveta in se skupaj snidemo tam v kraljestvu nebeskem, kjer vlada večni mir in pokoj.

Žaljuči ostali:

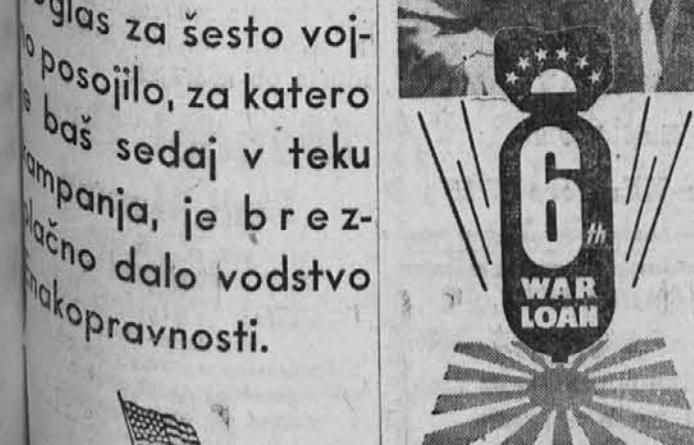
JOHN ADAMČ, soprog;
CPL. JOHN, v U. S. armadi v Franciji, in FRANK, sinova;
JULIA JARMUSH, JEANNE OBLAK, AGNES HOGAN,
HELEN in MARY, hčere;

MARTIN BOLDAN in JOSEPH BOLDAN, brata;
FRANCES MODIC in JOHANNA PRIJATELJ, sestri;
MILDRED ADAMČ, sinaha;
THOMAS JARMUSH, LOUIS OBLAK in KENNETH HOGAN,
zetje;

csem vnukov in vnukinj, ter v stari domovini zapušča sestro
Cecilijo Nose

Cleveland, Ohio, dne 27. novembra, 1944.

Oglas za šesto vojno posojilo, za katero baš sedaj v teku kampanja, je brezplačno dalo vodstvo nakopravnosti.

BUY AT LEAST ONE EXTRA \$100 WAR BOND

DAROVANA

Česki napisal Alojzij Dostal

Zgodovinska povest iz dobe Slovanskih apostolov

(Nadaljevanje)

Nemci so se veselili, da beži protivnik pred njimi. Na videz so se jezili, da se konča vojska brez prelivanja krvi, da ne bodo imeli priložnosti pokazati svoje hrabrosti.

Moravci so se zaprli na Velenograd, kakor bi hoteli tukaj ustaviti zmagonosni pohod sovražnikov. Svatopluk ukaže napraviti okoli mesta šotoriče. Morave, kakor bi se bali pomeriti se z veliko močnejšim sovražnikom, izobesijo belo zastavo ter se udajo na milost in nemilost. Poveljnika Svatopluka in nekaj častnikov spuste v mesto, da bi tukaj določili mirovne pogoje.

Zopet je stopil knez med svoje podanike, popolnoma sam je stopil v dvorano, kjer so bili zbrani graščaki in vitezi okrog Slavomira. Bil je takoj ginen, da ni mogel izpregovoriti besede. Vsem so zaigrale v očeh solze. Knez je podajal roko vsem naokrog. Ko je prišel do Slavomira, poda mu ta meč in reče: "Bodi zopet naš gospod!"

Toda Svatopluk ga odkloni in izpregovori samo besedico: "Odpuščanje!"

"Vse je izbrisano, vse je odpuščeno!"

"Kakor bi se ne bilo zgodilo. Naj napoči naši zemlji srečnejša doba!"

"Hvala vam, rojaki moji, priatelji moji!"

Nebo se je razjasnilo, med podložniki in knezom je izginila temna senca.

"Sedaj se posvetujemo, priatelji, kako bi si zagotovili samostalnost na večne čase. Velik poraz pri Velenogradu nam bo di spomenik naše svobode."

"O, ko bi se tako zgodilo!"

"Naznanim, da je mir sklenjen pod najugodnejšimi pogoji za Nemce in, ko se čete vsled tega po svoje povesele in komine njih navdušenost, udarimo manje z vsemi svojimi silami."

"To ne bo časten boj", omeni neki starček.

ŽENSKE SUKNJE

Naročite si fini FUR COAT ali Sterling suknje iz čisto volnenega blaga, direktno iz tovarne po veliko nižjih cenah kakor kje drugje, na WILL CALL pri

BENNO B. LEUSTIG

ENDicott 3426

1034 ADDISON RD.

JUŽNI SLOVANI!

Dolžnost je naša, da moralno in materialno podpiramo osvobodilno borbo naših narodov v stari domovini.

Združeni odbor južnoslovenskih Amerikancev pred Ameriko in pred celim svetom tolmači značaj, cilje, in ideale osvobodilne borbe naših narodov.

IZVRŠITE SVOJO DOLŽNOST TAKOJ, DANES!

Pošljite svoje prispevke ZDROZENEMU ODBORU JUŽNOSLOVANSKIH AMERIKANCEV.

Pokažite svojemu narodu, da Vam ni težko žrtvovati nekaj dolarjev, dokler oni žrtvujejo svoja življena.

IZPOLNITE IN POSLJITE SPODNJI KUPON:

The United Committee of South-Slavic Americans
1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.

Ime _____

Naslov _____

prilagam \$..... za fond Združenega odbora kot "Contributing Member" istega.

Vse čake in money-ordere izdajte na ime:
United Committee of South-Slavic Americans

strijskem — in mi smo po svetu dobroti pobiti na Velenogradu. Komaj se je prikazal Svatopluk in že odlagamo orožje. Rajše bil šel nad čarownike v gozd, in jih preganjal kakor pse. To bil vsaj časten boj.

Ni še izgovoril do konca, ko stopi med nje Mirko.

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"